

1214

VARUH

ČLOVEKOVIH PRAVIC

BLC / PFN / PU / POL / PRG / POD	Rebalans proračuna 2020	Veljavni proračun 2020	Realizacija proračuna 2020	Real / REB	Real / VP
A Bilanca odhodkov	3.067.240	3.057.823	2.984.107	97,29	97,59
1214 Varuh človekovih pravic	3.067.240	3.057.823	2.984.107	97,29	97,59
1214 Varuh človekovih pravic	3.067.240	3.057.823	2.984.107	97,29	97,59
01 POLITIČNI SISTEM	3.067.240	3.057.823	2.984.107	97,29	97,59
0102 Varstvo ustavnosti, nadzor pravne države in človekovih pravic	3.067.240	3.057.823	2.984.107	97,29	97,59
010203 Odprava in preprečevanje kršitev človekovih pravic	2.870.740	2.877.155	2.811.685	97,94	97,72
010206 Izvajanje opcijskega sporazuma	196.500	180.668	172.421	87,75	95,44

1214 - Varuh človekovih pravic

Obrazložitev zaključnega računa proračuna za leto 2020

Poslanstvo predlagatelja finančnega načrta

Varuh človekovih pravic RS (v nadaljevanju: Varuh) je ustanovljen za varovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin v razmerju do državnih organov, organov lokalne samouprave in nosilcev javnih pooblastil. Varuje posameznika v stikih z omenjenimi in nadzira njihovo delovanje. Gre za neformalni nadzor nad zakonitostjo in pravilnostjo ravnanja oblasti v razmerju do posameznika. Varuh je dodatno sredstvo zunaj sodnega varstva pravic posameznikov. Njegova naloga je ugotavljati in preprečevati kršitve človekovih pravic in druge nepravilnosti ter opozarjati na odpravljanje njihovih posledic. Varuh ima od leta 2017 med pristojnostmi tudi promocijo človekovih pravic, obveščanje, pripravo analiz in poročil, okrepljeno mednarodno sodelovanje preko priprave alternativnih poročil po mednarodnih pogodbah o človekovih pravicah ter usposabljanje in izobraževanje za človekove pravice.

Varuh je v letu 2020 aktivno nadaljeval zahteven akreditacijski postopek pred Globalnim zavezništvom nacionalnih institucij za človekove pravice (GANHRI) za pridobitev statusa A po Pariških načelih o položaju in delovanju nacionalnih institucij za človekove pravice. Gre za najvišji možen status, ki ga je po navedenih načelih, sprejetih s strani Generalne skupščine Združenih narodov leta 1993, mogoče doseči in pomeni uresničevanje omenjenih načel. Varuh je do časa pisanja tega poslovnega poročila pridobil statusa A, natančneje januarja 2021, kar pomeni, da Varuh ne le formalno ampak tudi vsebinsko (kvalitativno in kvantitativno) izpolnjuje zahtevane mednarodne standarde, kar je Varuh najprej uspešno pisno predstavil, nato pa decembra 2020 še ustno zagovarjal pred Pododborom za akreditacijo (SCA) GANHRI.

Svet varuha za človekove pravice je posvetovalno telo varuha (v nadaljnjem besedilu: Sveta) za spodbujanje in varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter krepitev pravne varnosti, ki deluje po načelu strokovne avtonomije. Njegovo ustanovitev, naloge in cilje opredeljuje ZVarCP-UPB2 v 50.a členu. Sestavljajo ga predsednik in 16 članic oziroma članov. Sedem članov je predstavnikov civilne družbe, trije člani so predstavniki znanosti, dva člana pa sta predstavnika Vlade RS. Zagovornik načela enakosti, Informacijski pooblaščenec, Državni zbor RS in Državni svet RS imajo vsak po enega člana. Svetu predseduje namestnik varuha, ki ga za določeno obdobje pooblasti varuh.

ZVarCP-UPB2 je v 50.c členu opredelil delovanje notranje organizacijske enote Varuha, ki izvaja naloge in pooblastila DPM. Enoto DPM vodi namestnik varuha, ki ga za določeno obdobje pooblasti varuh. Ključno podlago za poslanstvo DP predstavlja Opcijski protokol h Konvenciji proti mučenju in drugim oblikam okrutnega, nečloveškega ali poniževalnega ravnanja ali kaznovanja (v nadaljevanju: opcijski protokol), ki ga je Generalna skupščina Organizacije združenih narodov sprejela na 57. zasedanju 18. decembra 2002, za podpisovanje in ratifikacijo pa je na voljo od 4. februarja 2003. Opcijski protokol vzpostavlja sistem rednih (preventivnih) obiskov neodvisnih mednarodnih in državnih organov na krajih, kjer je ljudem odvzeta prostost, da bi preprečili mučenje in druge oblike okrutnega, nečloveškega ali poniževalnega ravnanja ali kaznovanja.

Za namen varstva otrokovih pravic in drugih nalog je 25. a člen ZVarCP-UPB2 določa notranje organizacijsko enoto zagovorništvo otrok. Le-to izvajajo zagovorniki otrok v okviru mreži prostovoljcev, ki zagotavlja vsem otrokom enako dostopnost do zagovornika. Namen zagovorništva je, nudenje strokovne pomoči otrokom, da izrazijo svoje mnenje v vseh postopkih in zadevah, v katerih so udeleženi. Strokovna pomoč zagovornikov vključuje psihosocialno podporo otroku, pogovore o njegovih željah, počutju in mnenju, seznanjanje otroka s postopki in dejavnostmi na njemu primeren način, iskanje najbolj primerne rešitve skupaj z otrokom ter spremljanje otroka pred organi in institucijami, ki odločajo o njegovih pravicah in koristih. Na podlagi zakona je Varuh sprejel koncept zagovorništva otrok s katerim se urejajo razmerja med ključnimi deležniki v procesu zagovorništva, ki so Varuh, zagovornik in koordinator.

50.b člen ZVAarCP-UPB2 določa notranjo organizacijsko enoto Center za človekove pravice, ki opravlja širše naloge in ne obravnava pobud. Med nalogami so zlasti promocija, informiranje, izobraževanje, usposabljanje, priprava analiz in poročil s posameznih področij spodbujanja in varstva človekovih pravic in temeljnih svoboščin, organiziranje posvetovanj glede uresničevanja, spodbujanja in varstva človekovih pravic in temeljnih svoboščin, sodelovanje s civilno družbo, sindikati in drugimi državnimi organi, dajanje splošnih informacij o vrstah in oblikah pritožb na mednarodne organe zaradi kršitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin, sodelovanje v mednarodnih organizacijah ter združenjih na evropski in svetovni ravni, ki delujejo na področju uresničevanja, spodbujanja in razvoja človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

Pravni okvir za delo Varuha so tudi nekateri drugi zakoni, na primer: Zakon o ustavnem sodišču, Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije, Zakon o pacientovih pravicah, Zakon o obrambi, Zakon o varstvu potrošnikov, Zakon o varstvu okolja, Zakon o varstvu osebnih podatkov, Zakon o kazenskem postopku, Zakon o državnem tožilstvu, Zakon o sodiščih, Zakon o sodniški službi, Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o nalogah in pooblastilih policije, Zakon o odvetništvu, Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij, Zakon o upravnih taksah, Zakon o tajnih podatkih, Zakon o zdravljenju neplodnosti in postopkih oploditve z biomedicinsko pomočjo, Zakon o javnih uslužbencih, Zakon o sistemu plač v javnem sektorju, Zakon o potnih listinah in Pravila službe v Slovenski vojski.

Obrazložitev doseganja ciljev, h katerim prispeva predlagatelj finančnega načrta

S svojim poslovanjem, ki temelji na obravnavanju pobud, prejetih od pobudnikov, odprtih na lastno pobudo, pa tudi na podlagi obravnave širših vprašanj, ki so pomembna za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter za pravno varnost državljanov v Republiki Slovenji, ugotavlja in preprečuje kršitve človekovih pravic in druge nepravilnosti ter predlaga ukrepe za njihovo odpravo. S svojim delovanjem krepi pomen pravne države, ustavnosti in zakonitosti ter spoštovanja človekovih pravic. Varuh deluje v interdisciplinarnem okolju, zato se tudi njegove ugotovitve mnogokrat soočajo s prepletanjem pristojnosti med ministrstvi, organi, državo in občinami. Tak pristop terja od vseh zaposlenih visoko stopnjo strokovne usposobljenosti na vseh področjih dela Varuha ter prizadevnosti pri iskanju rešitev. Varuh si prizadeva, da bi uresničevanje njegovih ugotovitev, priporočil in predlogov neposredno vplivalo na odpravo kršitev ali nepravilnosti. Varuh izvaja svoje poslanstvo varovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin z obravnavo pobud in širših vprašanj, ki so pomembna za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter za pravno varnost državljanov v Republiki Sloveniji. Poglavitni cilj Varuha je ugotavljanje in preprečevanje kršitev človekovih pravic in drugih nepravilnosti ter skrb za realizacijo svojih priporočil. Za uspešno in učinkovito doseganje ciljev Varuh uporablja različne načine in metode dela, kot so npr. pogovori s pobudniki na sedežu Varuha, pogovori varuhinje s pobudniki večkrat tedensko (osebni, z vabljenimi, preko telefona) in pogovori s pobudniki na brezplačni telefonski številki, poslovanje zunaj sedeža, srečanja s predstavniki NVO, obiski in nadzor zavodov za prestajanje kazni zaporov in drugih prostorov, v katerih so osebe, ki jim je bila z aktom oblastnega organa odvzeta prostost, ter drugih zavodov z omejeno svobodo gibanja, opravljanje pogovorov z osebami v omenjenih zavodih. Varuhova pomembna vloga je mednarodno sodelovanje in povezovanje s sorodnimi institucijami iz tujine. Pri tem s svojim aktivnim delovanjem v okviru Svetovnega združenja ombudsmenov (International Ombudsman Institute - IOI), mreže otroških ombudsmenov (European Network of Ombudspersons for Children - ENOC), Združenja Mediteranskih ombudsmenov (AOM), European Network of National human Rights Institutions (ENNHR) in South-East Europe NPM Network (SEE NPM Network) prispeva k večjemu ugledu države v tujini. Mednarodna izmenjava izkušenj pomembno vpliva na varovanje človekovih pravic, dobro upravljanje in oblikovanje politik v Sloveniji, kar posledično vpliva na uveljavljanje uporabniku prijaznejšega delovanja države. S svojim delovanjem in načini dela (raziskovanjem, pregledi, kritikami, izrekanjem mnenj in stališč) pripomore k preprečevanju in odpravljanju posledic kršitev človekovih pravic, s predlogi za oblikovanje in spremembo predpisov pa prispeva k odpravljanju

pomanjkljivosti v delovanju države. Naloga Varuha je v izvajanju neformalnega nadzora nad zakonitostjo in pravilnostjo ravnanja oblasti v razmerju do posameznika, ugotavljati in preprečevati kršitve človekovih pravic in druge nepravilnosti ter predlagati ukrepe s svojimi predlogi, mnenji, kritikami ali priporočili za njihovo odpravo. Temu načelu sledi vrsta rešitev glede načina dela Varuha. Vsakdo, ki meni, da so mu z aktom ali dejanjem državnega organa, organa lokalne samouprave ali nosilca javnih pooblastil kršene človekove pravice ali temeljne svoboščine, lahko da pobudo za začetek postopka pri Varuhu. Varuh lahko začne postopek tudi na lastno pobudo, lahko obravnava tudi širša vprašanja, ki so pomembna za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter za pravno varnost državljanov in drugih oseb, ki prebivajo v Republiki Sloveniji. Ob pogojih, ki jih določa ZUstS, lahko varuh človekovih pravic pri Ustavnem sodišču RS začne postopek za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti predpisa ali splošnega akta, izdanega za izvrševanje javnih pooblastil, če meni, da predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, nedopustno posega v človekove pravice ali temeljne svoboščine. Na podlagi 50. člena ZUstS lahko ob pogojih, ki jih določa ta zakon, vloži ustavno pritožbo v zvezi s posamično zadevo, ki jo obravnava. Varuh se pri svojem delu ravna po določilih ustave in mednarodnih pravnih aktov o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah. Pri svojih intervencijah se lahko sklicuje tudi na načela pravičnosti in dobrega upravljanja. Varuh je pri svojem delu neodvisen in samostojen. O svojem delu Varuh poroča državnemu zboru z rednimi letnimi ali posebnimi poročili. Sredstva za delo, na predlog Varuha določi državni zbor v državnem proračunu. Državni organi, organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil morajo Varuhu na njegovo zahtevo zagotoviti vse podatke in informacije iz njihove pristojnosti ne glede na stopnjo zaupnosti in mu omogočiti izvedbo preiskave. Varuh lahko naslovi organom predloge, mnenja, kritike ali priporočila, ki so jih ti dolžni obravnavati in nanje odgovoriti v roku, ki ga določi varuh. Varuh se pri svojem delu ravna po določilih Ustave RS in mednarodnih pravnih aktov o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah. Postopek pri Varuhu je zaupen. O svojih ugotovitvah in ukrepih Varuh obvešča javnost in državni zbor. Postopek pri Varuhu je neformalen in za stranke brezplačen. Varuh poroča državnemu zboru z rednimi ali posebnimi poročili o svojem delu, ugotovitvah o stopnji spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter o pravni varnosti državljanov v Republiki Sloveniji. Letno poročilo mora predložiti najkasneje do 30. septembra za preteklo leto. Posebna poročila lahko Varuh naslovi pristojnemu delovnemu telesu državnega zbora ali neposredno državnemu zboru. Državnemu zboru in vladi lahko daje pobude za spremembe zakonov in drugih pravnih aktov iz njune pristojnosti. V zvezi s svojim delom ima varuh pravico vpogleda v podatke in dokumente iz pristojnosti državnih organov. Predpisi o varovanju tajnosti podatkov obvezujejo varuha, njegove namestnike in uslužbence.

Predlagatelj finančnega načrta prispeva k doseganju ciljev v naslednjih politikah, programih in podprogramih

- 01 - POLITIČNI SISTEM
  - ◊ 0102 - Varstvo ustavnosti, nadzor pravne države in človekovih pravic
    - 010203 - Odprava in preprečevanje kršitev človekovih pravic
    - 010206 - Izvajanje opsijskega sporazuma

1214 - Varuh človekovih pravic

Obrazložitev zaključnega računa proračuna za leto 2020

Oris PU-ja

Varuh človekovih pravic RS (v nadaljevanju: Varuh) je ustanovljen za varovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin v razmerju do državnih organov, organov lokalne samouprave in nosilcev javnih pooblastil. Varuje posameznika v stikih z omenjenimi in nadzira njihovo delovanje. Gre za neformalni nadzor nad zakonitostjo in pravilnostjo ravnanja oblasti v razmerju do posameznika. Varuh je dodatno sredstvo zunaj sodnega varstva pravic posameznikov. Njegova naloga je ugotavljati in preprečevati kršitve človekovih pravic in druge nepravilnosti ter opozarjati na odpravljanje njihovih posledic. Varuh ima od leta 2017 med pristojnostmi tudi promocijo človekovih pravic, obveščanje, pripravo analiz in poročil, okrepjeno mednarodno sodelovanje preko priprave alternativnih poročil po mednarodnih pogodbah o človekovih pravicah ter usposabljanje in izobraževanje za človekove pravice.

Varuh je v letu 2020 aktivno nadaljeval zahteven akreditacijski postopek pred Globalnim zavezništvom nacionalnih institucij za človekove pravice (GANHRI) za pridobitev statusa A po Pariških načelih o položaju in delovanju nacionalnih institucij za človekove pravice. Gre za najvišji možen status, ki ga je po navedenih načelih, sprejetih s strani Generalne skupščine Združenih narodov leta 1993, mogoče doseči in pomeni uresničevanje omenjenih načel. Varuh je do časa pisanja tega poslovnega poročila pridobil statusa A, natančneje januarja 2021, kar pomeni, da Varuh ne le formalno ampak tudi vsebinsko (kvalitativno in kvantitativno) izpolnjuje zahtevane mednarodne standarde, kar je Varuh najprej uspešno pisno predstavil, nato pa decembra 2020 še ustno zagovarjal pred Pododborom za akreditacijo (SCA) GANHRI.

Svet varuha za človekove pravice je posvetovalno telo varuha (v nadaljnjem besedilu: Sveta) za spodbujanje in varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter krepitev pravne varnosti, ki deluje po načelu strokovne avtonomije. Njegovo ustanovitev, naloge in cilje opredeljuje ZVarCP-UPB2 v 50. a členu. Sestavljajo ga predsednik in 16 članic oziroma članov. Sedem članov je predstavnikov civilne družbe, trije člani so predstavniki znanosti, dva člana pa sta predstavnika Vlade RS. Zagovornik načela enakosti, Informacijski pooblaščenec, Državni zbor RS in Državni svet RS imajo vsak po enega člana. Svetu predseduje namestnik varuha, ki ga za določeno obdobje pooblasti varuh.

ZVarCP-UPB2 je v 50. c členu opredelil delovanje notranje organizacijske enote Varuha, ki izvaja naloge in pooblastila DPM. Enoto DPM vodi namestnik varuha, ki ga za določeno obdobje pooblasti varuh. Ključno podlago za poslanstvo DP predstavlja Opcijski protokol h Konvenciji proti mučenju in drugim oblikam okrutnega, nečloveškega ali poniževalnega ravnanja ali kaznovanja (v nadaljevanju: opcijski protokol), ki ga je Generalna skupščina Organizacije združenih narodov sprejela na 57. zasedanju 18. decembra 2002, za podpisovanje in ratifikacijo pa je na voljo od 4. februarja 2003. Opcijski protokol vzpostavlja sistem rednih (preventivnih) obiskov neodvisnih mednarodnih in državnih organov na krajih, kjer je ljudem odvzeta prostost, da bi preprečili mučenje in druge oblike okrutnega, nečloveškega ali poniževalnega ravnanja ali kaznovanja.

Za namen varstva otrokovih pravic in drugih nalog je 25. a člen ZVarCP-UPB2 določa notranje organizacijsko enoto zagovorništvo otrok. Le-to izvajajo zagovorniki otrok v okviru mreži prostovoljcev, ki zagotavlja vsem otrokom enako dostopnost do zagovornika. Namen zagovorništva je, nudenje strokovne pomoči otrokom, da izrazijo svoje mnenje v vseh postopkih in zadevah, v katerih so udeleženi. Strokovna pomoč zagovornikov vključuje psihosocialno podporo otroku, pogovore o njegovih željah, počutju in mnenju, seznanjanje otroka s postopki in dejavnostmi na njemu primeren način, iskanje najbolj primerne rešitve skupaj z otrokom ter spremljanje otroka pred organi in institucijami, ki odločajo o njegovih pravicah in koristih. Na podlagi zakona je Varuh sprejel koncept zagovorništva otrok s katerim se urejajo razmerja med ključnimi deležniki v procesu zagovorništva, ki so Varuh, zagovornik in koordinator.

50. b člen ZVAarCP-UPB2 določa notranjo organizacijsko enoto Center za človekove pravice, ki opravlja širše naloge in ne obravnava pobud. Med nalogami so zlasti promocija, informiranje, izobraževanje, usposabljanje, priprava analiz in poročil s posameznih področij spodbujanja in varstva človekovih pravic in temeljnih svoboščin, organiziranje posvetovanj glede uresničevanja, spodbujanja in varstva človekovih pravic in temeljnih svoboščin, sodelovanje s civilno družbo, sindikati in drugimi državnimi organi, dajanje splošnih informacij o vrstah in oblikah pritožb na mednarodne organe zaradi kršitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin, sodelovanje v mednarodnih organizacijah ter združenjih na evropski in svetovni ravni, ki delujejo na področju uresničevanja, spodbujanja in razvoja človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

I. Poročilo o realizaciji finančnega načrta neposrednega proračunskega uporabnika

A - Bilanca odhodkov

400 - Plače in drugi izdatki zaposlenim

Obrazložitev izdatkov za podskupino

Varuh je za plače zaposlenih in druge izdatke zaposlenim namenil 1.873.897 EUR. Realizacija je bila v primerjavi z veljavnim proračunom 96,96 % oz. sprejetim proračunom 96,63 %. V primerjavi z letom 2019 so se izplačila za plače in druge izdatke povečala za 12,21 %.

Sredstva so bila izplačana za:

- plače in dodatke v višini 1.732.688 EUR,
- regres za letni dopust v višini 51.831 EUR,
- povračila in nadomestila v višini 70.324 EUR,
- sredstva za delovno uspešnost v višini 13.181 EUR, zaradi povečanega obsega dela,
- sredstva za nadurno delo v višini 1.484 EUR in
- druge izdatke zaposlenim v višini 4.389 EUR.

401 - Prispevki delodajalcev za socialno varnost

Obrazložitev izdatkov za podskupino

Za prispevke delodajalca je bilo porabljenih 302.562 EUR. Realizacija je bila glede na veljavni proračun 99,76 %, v primerjavi s sprejetim pa 102,04 %. Prispevki delodajalcev so se v primerjavi z letom 2019 zvišali za 14,02 %.

Sredstva so bila izplačana v višini:

- 150.212 EUR za prispevke pokojninskega in invalidskega zavarovanja,
- 127.586 EUR za prispevke zdravstvenega zavarovanja,
- 1.304 EUR za prispevke za zaposlovanje in
- 1.799 EUR za prispevke za starševsko varstvo.

V okviru iste postavke so vključene tudi premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU, za katere je bilo izplačanih 21.661 EUR.

402 - Izdatki za blago in storitve

Obrazložitev izdatkov za podskupino

Sredstva za izdatke za blago in storitve so bila porabljena v višini 688.470 EUR. Realizacija je bila 99,34 % v primerjavi z veljavnim proračunom oziroma 96,08 % v primerjavi s sprejetim. Glede na leto 2019 so bili izdatki za blago in storitve nižji za 2,86 %.

Sredstva so bila porabljena za naslednje namene:

- nakupa pisarniškega in splošnega materiala in storitev v višini 214.992 EUR, med njimi največ za založniške in tiskarske storitve (43.361 EUR), storitve informacijske podpore uporabnikom (35.413 EUR), storitve varovanja (34.601 EUR), čiščenje in urejanje lastnih in skupnih prostorov poslovne stavbe Bežigraski dvor (28.868 EUR) in prevajalske storitve 13.829 EUR);
- nakupa posebnega materiala in storitev v višini 16.361 EUR,
- energije, vode, komunalnih storitev in komunikacij v višini 67.436 EUR,
- prevoznih stroškov in storitev v višini 14.529 EUR,
- izdatkov za službena potovanja v višini 11.948 EUR,
- tekočega vzdrževanja v višini 42.749 EUR,
- poslovnih najemnin in zakupnin v višini 173.857 EUR in
- drugih operativnih odhodkov v višini 146.598 EUR, pri čemer je treba omeniti, da je večina teh sredstev namenjena delu zagovornikov v okviru Zagovorništva otrok.

412 - Transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam

Obrazložitev izdatkov za podskupino

V okvir transferov so vključeni izdatki namenjeni nevladnim in humanitarnim organizacijam (NVO) za sodelovanje pri izvrševanju nalog in pooblastil DPM. Pri opravljanju obiskov DPM skupaj z uslužbenci Varuha so v letu 2020 sodelovale naslednje nevladne organizacije oziroma organizacije s statusom humanitarne organizacije, in sicer:

- SKUP – skupnost privatnih zavodov,
- Humanitarno društvo Pravo za vse,
- Novi Paradoks,
- Mirovni inštitut,
- ZDUS - Zveza društev upokojencev Slovenije,
- PIC - Pravno-informacijski center nevladnih organizacij
- Slovenska Karitas
- Združenje spominčica in Slovenska fundacija Unicef.

Sredstva, namenjena transferjem nepridobitnim organizacijam so bila porabljena v višini 3.101 EUR. Realizacija je bila v primerjavi z veljavnim proračunom 96,9 % oziroma 62,01 % s sprejetim proračunom.

Pri tem je treba poudariti, da so poleg omenjenih sredstev za izvajanje nalog DPM (transferji NVO) bila porabljena še sredstva višini 2.378 EUR. Ta so bila izplačana predstavnikom nevladnih organizacij, ki so z varuhom sodelovali pri izvajanju nalog DPM kot neposredni stroški dela in so vključena med izdatke za blago in storitve kot drugi operativni odhodki. Upoštevajoč navedeno je bilo za namen sodelovanja nevladnih organizacij v okviru DPM v letu 2020 porabljenih skupno 5.479 EUR (v letu 2019 pa 8.062 EUR).

420 - Nakup in gradnja osnovnih sredstev

Obrazložitev izdatkov za podskupino

Skupna višina porabljenih sredstev na tem kontu je v letu 2020 znašala 116.077 EUR. Realizacija je bila v primerjavi z veljavnim proračunom 92,21 % oz. sprejetim proračunom 105,52 %. Sredstva so bila porabljena za nakup opreme 81.502 EUR za investicijsko vzdrževanje in obnove 23.984 EUR, za nakup licenčne programske opreme 6.687 EUR ter za izdelavo načrta ter projektno dokumentacijo 3.904 EUR.

Obrazložitev večjih odstopanj med sprejetim in realiziranim finančnim načrtom

Zakon o Varuhu človekovih pravic (ZVarCP) v drugem odstavku 5. člena določa, da višino sredstev za delo Varuha na predlog Varuha določi Državni zbor RS v državnem proračunu. Za leto 2020 je Državni zbor RS v državnem proračunu določil 3,067.240 EUR.

Varuh je v proračun leta 2020 prenesel namenska finančna sredstva v višini 11.915 EUR (sredstva od prejetih odškodnin in od prodaje državnega premoženja).

Varuh je ob koncu leta za potrebe pokrivanja zakonskih obveznosti državnega proračuna prerazporedil sredstva v višini 21.332 EUR. Z upoštevanjem navedenega je veljavni proračun Varuha za leto 2020 znašal 3,057.823 EUR.

Varuh je za tri podprograme porabil 2,984.107 EUR, od tega za:

- varovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin: 2,692.692 EUR,
- izvajanje nalog in pooblastil DPM: 172.422 EUR,
- zagovorništvo otrok: 118.993 EUR.

Obrazložitev prenosa neporabljenih namenskih sredstev iz preteklega leta v skladu s 44. členom ZJF

Varuh je v proračun leta 2020 prenesel namenska finančna sredstva v višini 11.915 EUR (sredstva od prejetih odškodnin v višini 2.365 EUR ter 9.550 EUR od prodaje državnega premoženja).

Obrazložitev plačil neporavnanih obveznosti iz preteklih let v skladu s 46. členom ZJF

Varuh v letu 2020 ni prevzemal nobenih novih obveznosti na podlagi 46. člena ZJF.

Obrazložitev vključitve novih obveznosti v finančni načrt v skladu z 41. členom ZJF

Varuh v letu 2020 ni prevzemal nobenih novih obveznosti na podlagi 41. člena ZJF.

Obrazložitev višine izdanih in unovčenih poroštev ter izterjanih regresnih zahtevkov iz naslova poroštev

Varuh nima izdanih in unovčenih poroštev ter nobenih regresnih zahtevkov iz naslova poroštev.

Obrazložitev porabe proračunskega sklada

Varuh v letu 2020 ni imel porabe iz proračunskega sklada.

II. Poslovno poročilo

Proračunski uporabnik prispeva k doseganju ciljev v naslednjih politikah, programih in podprogramih

- 01 - POLITIČNI SISTEM
  - 0102 - Varstvo ustavnosti, nadzor pravne države in človekovih pravic
    - 010203 - Odprava in preprečevanje kršitev človekovih pravic
    - 010206 - Izvajanje opsijskega sporazuma

Poročilo o doseženih ciljih

01 - POLITIČNI SISTEM

0102 - Varstvo ustavnosti, nadzor pravne države in človekovih pravic

010203 - Odprava in preprečevanje kršitev človekovih pravic

1214-11-0001 - Odprava in preprečevanje kršitev ČP

Opis ukrepa

Varuh varuje posameznika v stikih z državnimi organi, organi lokalne samouprave in nosilci javnih pooblastil ter nadzira njihovo delovanje. Gre za varstvo na področju pravilnega in korektnega ravnanja oblasti v razmerju do posameznika. Varuh nima pristojnosti oblastnega odločanja in ne more sprejemati pravno obveznih odločitev, ki bi bile sankcionirane s sredstvi pravne prisile. Njegova dejanja in akti niso oblastne narave in z njimi ne izvaja oblasti. Posamičnih aktov ne izdaja v obliki odločbe, sodbe, sklepa ali odredbe, torej v oblikah, ki sicer poudarjajo avtoritativnost v izvajanju oblasti. Varuh je dodatno sredstvo zunaj sodnega varstva pravic posameznikov. Bil je ustanovljen z namenom varovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin v razmerju do državnih organov, organov lokalne samouprave in nosilcev javnih pooblastil. Predstavlja pomemben element za vzpostavljanje ravnovesja med posameznimi vejami oblasti. Njegova naloga je ugotavljati in preprečevati kršitve človekovih pravic in druge nepravilnosti ter odpravljati njihove posledice. To počne po eni strani z obravnavo posamezne prijave zatrjevanega kršenja človekove pravice posameznika, po drugi strani pa opravlja naloge promocijske in preventivne narave. Prvo pomeni odpravljanje konkretne kršitve, drugo pa prispeva k preprečevanju bodočih kršitev. Pogosto se oboje prepletata. Odločilnega pomena je, da je Varuh lahko dostopen vsakomur, ki se želi obrniti nanj. Temu načelu sledi vrsta rešitev glede načina dela Varuha.

Viri

VIR	VIR NAZIV	REB 2020	VPT 2020	RE 2020	IND RE/REB
PV	Proračunski viri	2.760.740,25	2.695.608,63	2.695.608,63	97,64

Neposredni učinki

C4110 - Učinkovito in uspešno reševanje prejetih pobud

Prispeva k rezultatu: C5798 - Mnenja, predlogi in priporočila Varuha človekovih pravic

Opis neposrednega učinka

Z učinkovito in uspešno obravnavo pobud Varuh skuša na posameznih podpodročjih sistemsko reševati problematiko. Učinki izvajanja poslanstva Varuha se kažejo na eni strani skozi zmanjševanje pripada pobud na posameznem podpodročju, tj. odpravi kršitev, na drugi strani oz. posameznem podpodročju pa skozi povečanje pripada tj. odkrivanju kršitev. Ozaveščanje javnosti in obveščanje o človekovih pravicah izvaja Varuh z izdajo publikacij (letnega poročila - slovenske in angleške izdaje, posebnih poročil, biltenov, zloženek ipd.), izvedbo tiskovnih konferenc, objavami na spletni strani in drugimi aktivnostmi.

Kazalniki

ID	KAZALNIK	VIR ME	IZH. LETO	IZH. VREDNOST	LETO	PLANIRANA VRED.	DOSEŽENA VRED. ZR
I05925	Odstotek zmanjšanja pobud na posameznem podpodročju	%znižanja	2010	0,00	2012	5,00	5,00
					2013	5,00	5,00
					2014	5,00	5,00
					2015	5,00	5,00
					2016	5,00	5,00
					2017	5,00	5,00
					2018	5,00	5,00
					2019	5,00	5,00
					2020	5,00	5,00
					I05979	Odstotek povečanja pobud na posameznem podpodročju	% povečanje
2013	5,00	5,00					
2014	5,00	5,00					

				2015	5,00	5,00
				2016	5,00	5,00
				2017	5,00	5,00
				2018	5,00	5,00
				2019	5,00	5,00
				2020	5,00	5,00
I05981	Število izdanih publikacij	Število	2010	4,00		
				2012	5,00	5,00
				2013	3,00	4,00
				2014	3,00	5,00
				2015	3,00	4,00
				2016	3,00	3,00
				2017	3,00	3,00
				2018	3,00	3,00
				2019	3,00	5,00
				2020	3,00	3,00

Obrazložitev doseženih vrednosti na kazalniku "I05925 Odstotek zmanjšanja pobud na posameznem podpodročju"

Eden izmed kazalcev uspešnosti delovanja Varuha na področju odprave in preprečevanja kršitev človekovih pravic je lahko število prejetih in utemeljenih pobud na posameznem področju. S tem kazalcem skušamo ugotoviti, ali se z delovanjem oz. posredovanjem Varuha stanje na posameznem področju izboljšuje ali poslabšuje. Tako ugotavljamo, da se je pripad pobud za pet in več odstotkov glede na leto 2019 zmanjšal na področjih pravosodja, pokojninskega in invalidskega zavarovanja, delovnopравниh zadev, brezposelnosti, okolja in prostora ter na področju stanovanjskih zadev. Ta kazalec bi sicer lahko nakazoval na izboljšanje stanja na teh področjih, vendar pa moramo pri razlagi biti previdni. Omenjena področja dela Varuha so zelo široka in kompleksna, same ugotovitve nepravilnosti delovanja pa lahko bistveno vplivajo na nihanja znotraj področij ter tolmačenje in razumevanje doseženih rezultatov. Po drugi strani pa lahko povečano število pobud kaže na večjo ozaveščenost o pravicah pobudnikov (torej ne nujno povečanje nepravilnosti), enako lahko velja tudi pri zmanjšanju števila pobud - ko so pobudniki seznanjeni, da jim Varuh pri določeni problematiki (npr. reševanju socialne stiske) ne more pomagati, saj zato nima nikakršnih možnosti.

Obrazložitev doseženih vrednosti na kazalniku "I05979 Odstotek povečanja pobud na posameznem podpodročju"

Podobno kot pri prejšnjem kazalcu je Varuh na področjih enakost pred zakonom in prepoved diskriminacije, omejitve osebne svobode, zdravstvenega varstva, socialne varnosti ter področju varstvo otrokovih pravic dosegel zastavljen cilj. Na omenjenih področjih je bil pripad pobud več kot pet odstotkov višji. Ta prirast je moč pripisati tudi proaktivnemu delu Varuha na teh področjih, uspešnemu in učinkovitemu ozaveščanju javnosti ter dobri promocijski dejavnosti. K temu zagotovo pripomore aktivno sodelovanje Varuha s civilno družbo in z nevladnimi organizacijami.

Obrazložitev doseženih vrednosti na kazalniku "I05981 Število izdanih publikacij"

Varuh je v letu 2020 izdal 3 publikacije in sicer: - Letno poročilo Varuha človekovih pravic za leto 2019, - Letno poročilo Varuha človekovih pravic za leto 2019 v angleškem jeziku (v PDF obliki), - Povzetek dela Varuha človekovih pravic za leto 2019 (v PDF obliki).

C5831 - Vzpostavitev mreže usposobljenih zagovornikov po celotni Sloveniji

Prispeva k rezultatu: C5798 - Mnenja, predlogi in priporočila Varuha človekovih pravic

Opis neposrednega učinka

Slovenija se je k posebni skrbi za otroka zavezala tudi s Konvencij o otrokovih pravicah (KOP) in Evropsko konvencijo o uresničevanju otrokovih pravic (MEKUOP). KOP v ospredje vseh postopkov postavlja interes otroka in ga obravnava kot samostojnega nosilca pravic ter zahteva okrepitev njegovega položaja v vseh postopkih pred organi države. Prednost takšne ureditve je ta, da izhaja iz pravic otroka, in ne iz pravic staršev, s tem pa omogoča, da se otrok obravnava kot subjekt v različnih pravnih razmerjih. Zagovorniki v teh postopkih okrepijo glas otroka. Varuh zagovorništvo vodi že od leta 2007, sprva kot projekt Zagovornik – glas otroka, od 14. oktobra 2017 pa je zagovorništvo otrok urejeno v Zakonu o varuhu človekovih pravic. RS. Na podlagi zakonskega pooblastila smo zagovorništvo podrobneje uredili s podzakonskim aktom (Uradni list RS, št. 44/18). Namen zagovorništva je, da zagovornik nudi strokovno pomoč otroku, da ta izrazi svoje mnenje v vseh postopkih in zadevah, v katerih je udeležen, ter mnenje otroka posreduje pristojnim organom in institucijam, ki odločajo o njegovih pravicah in koristih. Varuh v okviru izvajanja zagovorništva skrbi za razvijanje mreže zagovornikov, organizacijo in izvedbo usposabljanja in preizkus znanja za kandidate zagovornike, organizacijo in izvedbo rednega strokovnega izpopolnjevanja in usposabljanja zagovornikov otrok, organizacijo in izvedbo njihovih supervizij in intervizij po območjih. Varuh tudi obvešča zainteresirano javnost o zagovorništvu otrok ter organizira in izvaja predstavitve zagovorništva za strokovno in splošno javnost. Zagovorništvo je zasnovano kot mreža prostovoljcev zagovornikov, ki so posebej usposobljeni za pogovore z otroki in pridobivanje njihovega mnenja, to mnenje pa prenesajo v pravne postopke, v katerih se odloča o otrokovih pravicah. Mreža zagotavlja približno enako dostopnost vsem otrokom v Sloveniji do zagovornika, za boljšo organizacijo in koordinacijo dela zagovornikov pa so odgovorni območni koordinatorji. Usposabljanje vseh udeležencev v postopkih zagovorništva zagotavlja Varuh, ki zagovornike organizira tudi za intervizijo in supervizijo.

Kazalniki

ID	KAZALNIK	VIR ME	IZH. LETO	IZH. VREDNOST	LETO PLANIRANA VRED.	DOSEŽENA VRED. ZR
----	----------	--------	-----------	---------------	----------------------	-------------------

105996 Število usposobljenih zagovornikov	Število 2010	75,00	2012	135,00	78,00
			2013	110,00	78,00
			2014	80,00	88,00
			2015	80,00	58,00
			2016	80,00	71,00
			2017	80,00	61,00
			2018	70,00	56,00
			2019	80,00	62,00
			2020	80,00	58,00

Obrazložitev doseženih vrednosti na kazalniku "I05996 Število usposobljenih zagovornikov"

Na seznamu pri Varuhu je bilo ob koncu leta 2020 58 zagovornikov. Od začetka izvajanja projekta je bil zagovornik imenovan že prek 800 otrokom. V letu 2020 smo prejeli 108 pobud za postavitve zagovornika. Pobudniki: starši v 36 primerih, CSD v 25 primerih, otroci sami v treh primerih in drugi v šestih primerih. Zagovornik je bil postavljen v 51 primerih, in sicer 88 otrokom, od tega 36 deklicam in 52 dečkom. 116 otrok je imelo zagovornika v letu 2020, saj se je za 28 otrok začelo zagovorništvo že v letu 2019 in se zaključilo v letu 2020.

Pravne podlage

ID	NAZIV
ZVarCP	Zakon o varuhu človekovih pravic (ZVarCP)

1214-11-S001 - Investicije Varuha človekovih pravic

Opis skupine projektov

Gre za projekt investicijskih nakupov za zagotavljanje optimalnih delovnih pogojev.

Viri

VIR	VIR NAZIV	REB 2020	VPT 2020	RE 2020	IND RE/REB
PV	Proračunski viri	110.000,00	116.076,74	116.076,74	105,52

Neposredni učinki

C4111 - Zagotavljanje optimalnih delovnih pogojev

Prispeva k rezultatu: C5798 - Mnenja, predlogi in priporočila Varuha človekovih pravic

Opis neposrednega učinka

Opis cilja

Kazalniki

ID	KAZALNIK	VIR	ME	IZH. LETO	IZH. VREDNOST	LETO	PLANIRANA VRED.	DOSEŽENA VRED. ZR
I06787	Izvedba predvidenih investicij		%	2010	100,00	2012	100,00	90,46
						2013	100,00	100,00
						2014	100,00	100,00
						2015	100,00	100,00
						2016	100,00	100,00
						2017	100,00	100,00
						2018	100,00	100,00
						2019	100,00	100,00
						2020	100,00	100,00

Obrazložitev projektov

1214-18-0001 - Zamenjava osnovnih sredstev 2018-2021

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Namen projekta je sprotno in ažurno izvajanje aktivnosti usmerjenih v ohranjanje primernih delovnih pogojev na področju informacijsko komunikacijske tehnologije institucije, zagotavljanje varnih in brezhibna vozil namenjena zaposlenim pri Varuhu ter vzdrževanju poslovnih prostorov. Cilj je zagotoviti primerne delovne pogoje za zaposlene in nadaljevati razvoj dosežene tehnične ravni opremljenosti. Tako projekt vključuje investicije na področju IKT, poslovnem objektu in samih poslovnih prostorih ter voznem parku Varuha.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2020 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Načrtovane investicije z namenom zagotavljanja ohranjanja primernih delovnih pogojev na področju informacijsko komunikacijske tehnologije institucije, zagotavljanje varnih in brezhibnih vozil namenjenim zaposlenim ter vzdrževanje poslovnih prostorov so bili v celoti izvedeni.

01 - POLITIČNI SISTEM

0102 - Varstvo ustavnosti, nadzor pravne države in človekovih pravic

010206 - Izvajanje opcijskega sporazuma

1214-11-0003 - Izvajanje nalog in pooblastil DPM

Opis ukrepa

Državni preventivni mehanizem (DPM) predstavlja dopolnitev Konvencije proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju. Ukrej je namenjen izvajanju Zakona o ratifikaciji Opcijskega protokola h konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju. Z ratifikacijo tega protokola se je Slovenija zavezala k vzpostavitvi neodvisnega državnega preventivnega mehanizma proti mučenju. Kot je določeno z Opcijskim protokolom pristojnosti in naloge državnega preventivnega mehanizma po opcijskem protokolu, skladno s 17. členom, izvršuje Varuh, v dogovoru z njim pa tudi nevladne organizacije, registrirane v Republiki Sloveniji ter organizacije, ki so pridobile status humanitarne organizacije v Republiki Sloveniji.

Viri

VIR	VIR NAZIV	REB 2020	VPT 2020	RE 2020	IND RE/REB
PV	Proračunski viri	196.500,00	172.421,15	172.421,15	87,74

Neposredni učinki

C4223 - Izvajanje rednega nadzora in varstva oseb, na mestih, kjer jim je bila odvzeta prostost

Prispeva k rezultatu: C5798 - Mnenja, predlogi in priporočila Varuha človekovih pravic

Opis neposrednega učinka

DPM v Sloveniji ob vsakem obisku pripravi izčrpno poročilo o svojih ugotovitvah o obiskani ustanovi. To poročilo vsebuje tudi predloge in priporočila za odpravo ugotovljenih nepravilnosti in za izboljšanje stanja, vključno z ukrepi za zmanjšanje možnosti nepravilnega ravnanja v prihodnje.

Kazalniki

ID	KAZALNIK	VIR ME	IZH. LETO	IZH. VREDNOST	LETO	PLANIRANA VRED.	DOSEŽENA VRED. ZR
I04742	Število opravljenih obiskov	Število	2010	41,00	2012	45,00	46,00
					2013	45,00	48,00
					2014	45,00	43,00
					2015	60,00	67,00
					2016	60,00	80,00
					2017	60,00	80,00
					2018	60,00	81,00
					2019	60,00	63,00
					2020	60,00	51,00

Obrazložitev doseženih vrednosti na kazalniku "I04742 Število opravljenih obiskov"

V letu 2020 smo obiskali 51 krajev odvzema prostosti in opravili tudi dva spremljanja vračanja tujcev (skupaj 53), in sicer smo kot kraje odvzema prostosti obiskali osemnajst policijskih postaj, deset SZV (domov starejših), sedem različnih lokacij vzgojno-izobraževalnih zavodov, pet zavodov za prestajanje kazni zapora, pet posebnih socialnovarstvenih zavodov tri psihiatrične bolnišnice, prostore za pridržanje v vojaški policiji, krizni center za mlade in varstveno delovni center. Vsi obiski (razen dveh spremljanj vračanj tujcev zaradi same narave teh aktivnosti) so bili opravljeni brez predhodne najave. Osem obiskov je bilo kontrolnih (ob katerih smo zlasti preverjali uresničitev priporočil DPM s preteklih obiskov) in pet tematskih (ob teh obiskih smo bili osredotočeni na določeno vnaprej izbrano temo).

Pravne podlage

ID	NAZIV
MOPPM	Zakon o ratifikaciji Opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (MOPPM)

III. Obrazložitev podatkov iz bilance stanja

Podatki o stanju sredstev na računih neposrednega proračunskega uporabnika

Varuh človekovih pravic v letu 2020 ni imel sredstev na računih.

Podatki o terjatvah iz naslova dolgoročnih naložb in posojil

Varuh človekovih pravic v letu 2020 ni imel terjatev iz naslova dolgoročnih naložb in posojil.

Podatki o povečanju ali zmanjšanju lastnih opredmetenih osnovnih sredstev

Lastna neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve predstavljajo v Bilanci stanja skupino kontov 00 (69.271 EUR; vrednost se je v primerjavi s predhodnim letom povečala za 34.833 EUR zaradi novih nabav rač. programov in licenc.

Nepremičnine predstavljajo skupino kontov 02 (1.417.755 EUR; povečanje nabavne vrednosti nepremičnin v višini 3.904 EUR zaradi preureditve notranje opreme).

Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva predstavljajo konto skupine 04 (738.747 EUR); vrednost se je v primerjavi s predhodnim letom zvišala za 23.718 EUR (razlog zvišanja je nabava računalnikov in drugih naprav, pohištva ter druge opreme v višini 54.380 EUR ter znižanje zaradi izrabljenosti v višini 30.662 EUR)

Sredstva so se povečala za popravke vrednosti skupin kontov 01 (14.401 EUR), skupin kontov 03 (791.186 EUR) ter skupin kontov 05 (518.251 EUR). Iz naziva konta v okviru posamezne skupine kontov je v glavni knjigi razvidna vrsta osnovnih sredstev, v pomožni knjigi osnovnih sredstev pa se vodi analitična evidenca po inventarnih številkah.

Podatki o povečanju ali zmanjšanju terjatev za sredstva dana v upravljanje

Varuh človekovih pravic v letu 2020 ni imel terjatev za sredstva, dana v upravljanje.

Podatki o neplačanih terjatvah iz preteklega leta

- a) Naporavnane terjatve, ki so zapadle do vključno 31.12.2020; ni bilo
- b) Naporavnane terjatve, ki so zapadle po 31.12.2020 v višini 7.376 EUR (terjatve do ZZSZ; boleznine – zapiranje v letu 2021).

Podatki o neplačanih obveznostih iz preteklega leta

- a) neporavnanih obveznosti, ki so zapadle do 31.12.2020, ni bilo.
  - b) neporavnane obveznosti, ki so zapadle po 31.12.2020, so v višini 252.144 EUR in se nanašajo na:
    - konti skupine 21 - kratkoročne obveznosti do zaposlenih v višini 177.945 EUR
    - konti skupine 22 - kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v višini 39.638 EUR
    - konti skupine 23 – druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja v višini 33.681 EUR
    - konti skupine 24 - kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta v višini 880 EUR
- Gre za nastale obveznosti v letu 2020, ki zapadejo v plačilo v letu 2021 in je predvideno plačilo obveznosti iz proračunskih sredstev v letu 2021.

IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

v/na

Varuh človekovih pravic

Spodaj podpisani se zavedam odgovornosti za vzpostavitev in stalno izboljševanje sistema finančnega poslovanja in notranjih kontrol ter notranjega revidiranja v skladu s 100. členom Zakona o javnih financah z namenom, da obvladujem tveganja in zagotavljam doseganje ciljev poslovanja in uresničevanje proračuna.

Sistem notranjega nadzora javnih financ je zasnovan tako, da se tveganja, da splošni in posebni cilji poslovanja ne bodo doseženi, obvladujejo na še sprejemljivi ravni ter daje razumno, ne pa tudi absolutnega zagotovila o uspešnosti poslovanja in o doseganju ciljev. Temelji na nepretrganem procesu, ki omogoča, da se opredelijo ključna tveganja, verjetnost nastanka in vpliv določenega tveganja na doseganje ciljev in pomaga, da se tveganja obvladuje uspešno, učinkovito in gospodarno.

Ta ocena predstavlja stanje na področju uvajanja procesov in postopkov notranjega nadzora javnih financ v/na:

Varuh človekovih pravic

Oceno podajam na podlagi:

- ocene notranje revizijske službe za področja:
- samoocenitev vodij organizacijskih enot za področja: CELOTEN PROGRAM PREDLAGATELJA FINANČNEGA NAČRTA VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC ZA OBA UKREPA (ODPRAVA IN PREPREČEVANJE KRŠITEV ČLOVEKOVIH PRAVIC TER IZVAJANJE NALOG IN POOBLASTIL DPM) IN PROJEKT (TEHNIČNA INFRASTRUKTURA VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC).
- ugotovitev (Računskega sodišča RS, proračunske inšpekcije, Urada RS za nadzor proračuna, nadzornih organov EU,...) za področja:

V/Na

Varuh človekovih pravic

je vzpostavljen(o):

1.Primerno kontrolno okolje:

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

2.Upravljanje s tveganji

2.1.Cilji so realni in merljivi, to pomeni, da so določeni indikatorji za merjenje doseganja ciljev

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi;

2.2.Tveganja, da se cilji ne bodo uresničili, so opredeljena in ovrednotena, določen je način ravnanja z njimi

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še niso opredeljena, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še niso opredeljena, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

3.Na obvladovanju tveganj temelječ sistem notranjega kontroliranja in kontrolne aktivnosti, ki zmanjšujejo tveganja na sprejemljivo raven

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,

- d) še ni vzpostavljen, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljen, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

4. Ustrezen sistem informiranja in komuniciranja

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljen, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljen, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

5. Ustrezen sistem nadziranja, ki vključuje tudi primerno (lastno, skupno, pogodbeno) notranje revizijsko službo

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljen, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljen, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

6. Notranje revidiranje zagotavljam v skladu s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ

- a) z lastno notranjerevizijsko službo,
- b) s skupno notranjerevizijsko službo,
- c) z zunanjim izvajalcem notranjega revidiranja,
- d) nisem zagotovil notranjega revidiranja.

ad b) Podatki za **skupno notranjerevizijsko službo**:

naziv:

sedež:

matična št:

ad c) Podatki za **zunanjega izvajalca notranjega revidiranja**:

naziv: IN REVIZIJA d.o.o.

sedež: Tržaška cesta 134, 1000 Ljubljana

matična št: 5847184000

Sprejeti finančni načrt (proračun), za leto na katerega se Izjava nanaša, PRESEGA 2,086 mio EUR.

Datum zadnjega revizijskega poročila zunanjega izvajalca notranjega revidiranja je: 27.1.2021 0:00:00.

ad d) **Notranjega revidiranja nisem zagotovil ker::**

V letu 2020 sem na področju notranjega nadzora izvedel naslednje pomembne izboljšave:

- Sprejet je bil nov Pravilnik o delovni uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela;
- posodobljen je bil Pravilnik o sistemizaciji delovnih mest in delovnih razmerjih Varuha človekovih pravic;
- sprejet je bil nov Pravilnik o uporabi službenih osebnih vozil pri Varuhu človekovih pravic Republike Slovenije;

Kljub izvedenim izboljšavam ugotavljam, da obstajajo naslednja pomembna tveganja, ki jih še ne obvladujem v zadostni meri:

- v fazi priprave so notranja pravila;
- v pripravi je register tveganj, v katerem bomo sistematično opredeli tveganja, s katerimi se srečujemo pri svojem delovanju, ocena verjetnost njihovega nastanka in posledice, ki lahko nastanejo;
-

Ime in priimek predstojnika proračunskega uporabnika:

Urška Nardoni

Datum podpisa predstojnika:

25.2.2021

Podpisano izjavo hranijo proračunski uporabniki.